
ШАНС

— нові можливості для
дорослих

2022/2023

РОБОЧИЙ ЧАС -
ПРАВИЛА, РЕЖИМИ
РОБОЧОГО ЧАСУ

Робочий час - правила

1. Статті 128-151 Трудового кодексу

2. Ст. 66 п. 2 Конституції

Працівник має право на визначені законом вихідні дні та оплачувану щорічну відпустку; максимальна тривалість робочого часу визначається законом.

1. Стаття 14 Трудового кодексу

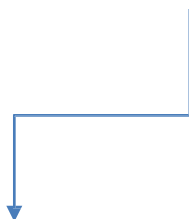
Працівник має право на відпочинок, який забезпечується положеннями про робочий час, вихідні та святкові дні відпочинок.

Робочий час - поняття в трудовому праві

Робочий час - це час, протягом якого працівник перебуває в розпорядженні роботодавця на робочому місці або в іншому місці, визначеному для виконання роботи.

Час, протягом якого фактично виконується робота

Стан фізичної та психічної готовності працівника до виконувати роботу на визначеному місці

Робочий час - поняття в трудовому праві

Працівник перебуває в розпорядженні роботодавця, якщо він демонструє психічну та фізичну здатність до виконання роботи і намір її виконувати, а також заявляє про готовність негайно приступити до роботи на робочому місці або в іншому місці, де має виконуватися робота - таким місцем може бути також дім працівника (наприклад, у випадку дистанційної роботи) або навіть місце, про яке роботодавець не знає, коли працівник приймає рішення самостійно.

Робочий час - поняття в трудовому праві

Робочий час включає в себе

- Перерви в роботі (134 КЗпП),
- Перерви в роботі для працівників на роботах зі шкідливими умовами праці,
- Перерви для годування дитини груддю,
- Час на навчання з охорони праці та техніки безпеки,
- 15-хвилинні перерви для гімнастики або перерви для фізкультури або відпочинку інваліда,
- час навчання молодих працівників та його 30-хвилинна перерва,
- 5-хвилинні перерви після кожної години контроль за роботою,
- час відряджень, якщо вони припадають в робочий час,
- інші періоди, якщо це передбачено внутрішнім розпорядком так передбачено.

Робочий час - поняття в трудовому праві

Робочий час не включає в себе:

- Працівникові, який працює за системою Переривчастий робочий час - одна перерва тривалістю не більше 5 годин, яка оплачується в розмірі 1/2 заробітної плати за час перерви (139 Трудового кодексу),
 - Перерва для прийому їжі або вирішення особистих питань - одна перерва, що не перевищує 60 хвилин (141 CFR),
 - Невихід на роботу з поважних причин або Невихід на роботу з поважних причин або звільнення з роботи за сімейними обставинами або виконання різних громадських функцій,
 - час участі у страйку/протесті,
 - час перебування на чергуванні, якщо в цей час робота не виконується
- час чергування за викликом, якщо під час такого чергування робота не виконується,
- Час, проведений у відрядженні після час перебування у відрядженні після закінчення робочого часу, якщо працівник не виконує роботу.

Робочий час - основні терміни

- Норми робочого часу - визначають допустиму тривалість робочого часу працівника в межах певної облікової одиниці, якою є день і тиждень.
- Графік робочого часу - спосіб організації робочого часу в окремі дні та тижні розрахункового періоду з урахуванням діючих норм і системи робочого часу.
- Система робочого часу - встановлена законом модель організації робочого часу, що включає визначення відповідних параметрів робочого часу (норми та розміру робочого часу), регламентованих перерв, тривалості облікових періодів та допустимості роботи у неділю та святкові дні.
- Доба - 24 години, починаючи з години, з якої працівник приступає до роботи
- працівник приступає до роботи, згідно з графіком роботи працівника,
- Тиждень - 7 календарних днів підряд, починаючи з першого розрахункового періоду.

Робочий час - основні поняття

- Денна норма - робочий час не може перевищувати 8 годин на день (129 § 1 Трудового кодексу) - жорстка норма,
- Тижнева норма - в середньому 40 годин при середньому п'ятиденному робочому тижні за прийнятий розрахунковий період, що не перевищує 4 місяців (ст. 129 § 1 Трудового кодексу).

Це означає, що працівник не може працювати більше 8 годин на день, але може працювати більше 40 годин на тиждень і більше 5 днів на тиждень (наприклад, 6-денний робочий тиждень).

Робочий час - час відпочинку

- Працівники мають право на щонайменше 11 годин безперервного відпочинку протягом кожного робочого дня, що також вказує на те, що максимальна тривалість робочого часу при нормальному робочому дні може бути скорочена з наданням рівноцінного відпочинку, який застосовується до:
 - Працівників, які керують робочим місцем від імені роботодавця,
 - Випадки, коли необхідно провести рятувальну операцію з метою захисту життя або здоров'я людей, захисту майна або навколишнього середовища або усунення аварії (132 Трудовий процесуальний кодекс),
- Щотижня працівник має право на безперервний відпочинок тривалістю не менше 35 годин, у тому числі
 - 24 години поспіль, що припадають на неділю або інший вихідний день, наданий працівникові, який може працювати в неділю
 - 11 годин щоденного відпочинку, що припадають на день, який безпосередньо передує або слідує за ним.
- Щотижневий відпочинок може бути скорочений (як і щоденний) і у зв'язку зі зміною зміни.

Робочий час - системи робочого часу

Основні системи робочого часу (впливають з трудового договору/повідомлення роботодавця/правил внутрішнього трудового розпорядку/колективного договору):

- Еквівалентний,
 - Безперервна, - Переривчаста,
 - За завданням,
 - Вихідні дні,
 - скорочений робочий тиждень, - скорочений робочий день.
- Базовою системою робочого часу є 8-годинна щоденна норма, середня 40-годинна тижнева норма, обліковий період не перевищує 4 місяці.

Робочий час - еквівалентна система (ст. 135-137 Трудового процесуального кодексу)

- Якщо це виправдано характером роботи або її організацією,
- Можливість продовження щоденної тривалості робочого часу понад 8 годин при збереженні норми (40 годин) в період
- Полягає у скороченні роботи в інші дні або наданні додаткового дня відпочинку (крім вихідних у неділю та суботу).
- Подовжений робочий час може становити до 12 годин, 16 годин (нагляд за обладнанням), 24 годин (охорона майна та захист людей, працівники пожежних та аварійно-рятувальних служб).

Робочий час - у безперервному русі (ст. 138 КЗпП)

- Для робіт, які не можуть бути зупинені за технологією виробництва або необхідністю безперервного задоволення потреб населення,
- допускається продовження робочого часу в середньому до 43 годин на тиждень протягом розрахункового періоду, що не перевищує 4 тижнів, а в окремі тижні в цей період щоденна тривалість робочого часу може бути продовжена до 12 годин (не більше 3 таких днів).
- Працівник має право на доплату в розмірі 100% заробітної плати за кожну годину роботи понад 8 годин на день понаднормового робочого часу.

Робочий час - переривчаста система (ст. 139 Трудового кодексу)

- виправдовує вид роботи або її організацію, полягає у виконанні роботи за заздалегідь визначеним графіком, що передбачає не більше однієї перерви протягом дня, тривалістю не більше 5 годин, яка не включається до робочого часу, однак за неї виплачується винагорода в розмірі половини винагороди, належної за час простою,
- денна та тижнева норми становлять 8 та 40 годин відповідно,
- формальний захист - запровадження цієї системи робочого часу можливе лише в колективному договорі або за погодженням з профспілкою підприємства.
- не поєднується з еквівалентною системою, скороченим робочим тижнем або системою роботи у вихідні дні,
- як правило, працівник починає працювати лише один раз в один день, тут же, через перерву, він починає працювати двічі в один і той же день.

Робочий час - скорочений робочий тиждень і вихідні дні (ст. 143-144 КЗпП)

- за письмовою заявою працівника,
- при скороченому робочому тижні працівник виконує роботу менше 5 днів на тиждень з одночасним збільшенням тривалості щоденної роботи в інші дні (всі або окремі з них) не більше ніж до 12 годин, з метою досягнення середньої 40-годинної тривалості робочого часу
- в середньому 40 годин на тиждень протягом облікового періоду не більше 1 місяця
- працівник має право на щоденний та щотижневий відпочинок відповідно до загальних правил,
- у режимі роботи у вихідні дні працівник працює по п'ятницях, суботах, неділях і святкових днях, тижнева норма робочого часу і обліковий період, як і при скороченому робочому тижні, працівник також має право на мінімальний щоденний відпочинок,
- роботодавець не зобов'язаний надавати інший день відпочинку в обмін на роботу в неділю або святкові дні, він не повинен гарантувати використання недільного вихідного принаймні раз на 4 тижні.

Робочий час - система скороченого робочого часу (ст. 145 Трудового кодексу)

- зменшення норм робочого часу по відношенню до норм, що застосовуються в основній системі, відповідно до статті 129 § 1 Трудового кодексу, для працівників, зайнятих на особливо важких і шкідливих для здоров'я роботах, а також на монотонних роботах або на роботах із заздалегідь визначеним темпом,
- двоетапна процедура запровадження системи: встановлення роботодавцем переліку важких та шкідливих для здоров'я робіт після проведення консультацій з працівниками або їхніми представниками та консультації з лікарем,
- встановлення роботодавцем правил скорочення робочого часу шляхом зниження норм робочого часу або встановлення перерв, що включаються в робочий час, у разі монотонної роботи або роботи в заздалегідь визначеному темпі полягає у введенні перерв, що включаються в робочий час,
- також передбачені кодексні та законодавчі випадки скорочення норм робочого часу,

Дякуємо за увагу 😊

Metropolitarny Instytut Rozwoju, що базується в Сосоновці, впроваджує модель підтримки під назвою MIPnowacja в рамках конкурсу грантів "Шанс - нові можливості для дорослих", що реалізується Фондом розвитку системи освіти в рамках Пріоритетної осі IV. Соціальні інновації та транснаціональне співробітництво, Захід 4.1 Соціальні інновації Операційної програми "Розвиток освіти знань 2014-2020", що співфінансується Європейським Союзом з Європейського соціального фонду.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

